Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M,Dukes, A.Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 239. Brașovŭ, Dumineca 30 Octomvrie (11 Noemvrie) 1888.

Brașovŭ, 29 Octomvrie v.

Când în Nr. 235 alŭ fóiei nóstre amŭ vorbitŭ în primulŭ articulŭ despre năpăstuirea poporului românŭ din Bucovina, amŭ disŭ că în lupta de cutropire a elementului românŭ se distingŭ mai cu sémă Polonii, Jidovii și Rutenii.

Se vede însĕ că ne-amŭ înșelatŭ afirmândŭ numai atâta, căcĭ nicĭ nu eșise de sub pressă acelŭ numĕrŭ din „Gazetă" și o telegramă din Cernăuțĭ s'a și grăbitŭ a ne dovedi, că și o parte din poporațiunea germană, classa inteligentă, n'are gândurĭ mai bune cu elementulŭ românescŭ, ca cele trei neamurĭ amintite.

In același numĕrŭ amŭ publicatŭ la ultime scirĭ cuprinsulŭ telegramei din vorbă, care ne aducea surprindĕtórea veste despre unŭ protestŭ alŭ profesorilorŭ germanĭ dela universitatea din Cernăuțĭ în contra folosinței limbei românescĭ. Etă cum stă lucrulŭ:

Rectorŭ alŭ universității este profesorulŭ românŭ dela facultatea teologică Constantinŭ Popovicĭ. Ca rectorŭ represintă în dieta Bucovinei interesele universității. La intrarea sa în dietă a depusŭ jurămĕntulŭ, ca Românŭ ce este, în limba românéscă. Atâta a fostŭ destulŭ, ca sĕ s'aprindă de mâniă profesorii germanĭ dela universitate și sĕ făuréscă unŭ protestŭ declarândŭ, că prin depunerea jurămĕntului în limba românéscă s'a călcatŭ caracterulŭ germanŭ alŭ universității.

Dușmanii limbei românescĭ s'au grăbitŭ a trimite foilorŭ din Viena telegrame, numindŭ purtarea românéscă a rectorului „o manifestațiune lipsită de tactŭ", unŭ „atacŭ naționalŭ îndreptatŭ, ca multe altele, în contra caracterului germanŭ alŭ universității", ba unulŭ din acei dușmanĭ pune în „Deutsche Zeitung" profesorilorŭ germanĭ întrebarea, că „pentru ce'șĭ alegŭ ei ca superiorŭ alŭ lorŭ pe unŭ Românŭ?"

Acéstă întrebare deslégă întréga enigmă. Mișcarea e pornită în contra elementului românescŭ, și jurămĕntulŭ nu e decâtŭ unŭ pretextŭ, pentru ca sĕ pótă agita în contra vieții românescĭ, ce în timpulŭ din urmă a începutŭ sĕ se libereze din lanțurile în care o încătușase străinismulŭ.

Câtă vreme inteligența românéscă vorbea până și în cerculŭ familiei nemțesce, polonesce și rutenesce, nu s'audia ridicându-se nicĭ unŭ graiu în contra elementului românescŭ; adĭ însĕ când graiulŭ românescŭ își reia rolulŭ ce i-se cuvine, furiile strĕine dau năvală contra lui.

Uitatu-șĭ-au acei streinĭ, carĭ se ridică contra graiului românescŭ, că poporațiunea băștinașă a țĕrii e cea românéscă? Uitatu-șĭ-au, că cei mai mulțĭ dintre ei suntŭ venițĭ de erĭ de alaltaerĭ în Bucovina? Uitatu-șĭ-au, că partea cea mai mare din sarcinile țĕrii le duce pe umerĭ elementulŭ românescŭ? Uitatu-șĭ-au că cei mai mulțĭ dintre ei își datorescŭ esistența lorŭ în cea mai mare parte muncei poporului românescŭ?

Și cu tóte acestea sĕ nu se pótă folosi unŭ Românŭ de graiulŭ sĕu românescŭ, în țéra sa și în afacerile sale nu numai private, cum a consideratŭ rectorulŭ universității cestiunea din vorbă, dér chiar și în afacerĭ publice, cum prescrie chiar și legile fundamentale austriace?

Și apoi în cele din urmă, de unde și până unde își arógă Universitatea din Cernăuțĭ dreptulŭ de a propaga spiritulŭ esclusivistŭ germanŭ?

Românii bucovinenĭ datorĭ suntŭ sĕ facă pe dușmanii lorŭ a înțelege, că se găsescŭ în mijloculŭ elementului românescŭ, și sĕ nu cedeze nicĭ câtŭ negru sub unghiă din dreptulŭ folosinții graiului românescŭ și peste totŭ din drepturile naționale românescĭ.

Destulŭ au fostŭ Românii bucovinenĭ nicovala ciocanului strĕinŭ. E timpulŭ acum sĕ'șĭ strângă rĕndurile și sĕ sfarme uneltirile strĕine!

Corespondența „Gaz. Trans."

Viena, 5 Noemvre 1888.

Multele și desele processe de pressă, ce se facŭ diarelorŭ românescĭ în Ungaria și Transilvania, nu numai că au pusŭ în mirare cercurile streine, dér au datŭ totodată ansă journalisticei din afară de a se ocupa mai multŭ cu observarea „politicei naționalităților din Ungaria". Procederile, ce se urméză în genere contra dreptului Românilorŭ de a-șĭ apĕra interesele lorŭ, suntŭ destulŭ de mare și puternicŭ motivŭ, ca jurnalele streine sĕ dică, că politica Ungurilorŭ dela putere față cu naționalitățile nemaghiare șĭ-a luatŭ unŭ cursŭ, care dela începutŭ e greșitŭ.

Etă ce scrie în acéstă privință fóia vienesă „Vaterland":

„Este cunoscutŭ, că cu vre-o doi-trei anĭ înainte „Tribuna" a avutŭ procesŭ de pressă, care s'a pertractatŭ în Sibiiu, dovedindu-se nevinovăția acesteia; de atuncĭ însĕ tóte acusele în contra diarelorŭ românescĭ se așternŭ în Clușŭ, unde cresce buruiana șovinismului maghiarŭ în modŭ eclatantŭ.

„Totŭ de acéstă buruiană sufere și curtea cu jurațĭ din Aradŭ. In rĕndurĭ au fost judecațĭ autorii articulilorŭ românescĭ, pedepsindu-se fórte aspru; chiar generalulŭ Traian Doda, alŭ cărui piept e împodobitŭ cu semnele de vitejiă în contra inimicilorŭ împĕratului, a fostŭ osânditŭ, fără a-lŭ lăsa sĕ se apere, la închisóre și banĭ, la cea mai mare pedépsă. Curtea de casațiă i-a respinsŭ recursulŭ de nulitate alŭ procesului. Tot acelŭ tribunalŭ a rânduitŭ o altă pertractare a procesului învĕțătorului Albu din Reșița. Și pentru generalulŭ Doda trebue sĕ se țină o nouă pertractare.

„Décă se întrébă omulŭ, că ce au comisŭ aceștĭ ómenĭ osîndițĭ, atuncĭ ne rĕspunde unulŭ dintre cei mai de frunte Românĭ, d-nulŭ Alex. Mocsonyi în articululŭ sĕu din „Rom. Revue", că ei (osîndiții), s'au folositŭ de dreptulŭ de libertate a cuvĕntului, nu față cu naționalitatea maghiară, ci numai față cu actualulŭ guvernŭ unguréscŭ. Acusa însĕ a schimbatŭ dreptulŭ acesta constituțional într'o crimă, a adus pe acusațĭ înaintea tribunalului, pentru ca sĕ prefacă opozițiunea îndreptățită într'o iritare și luptă ilegală de rassă.

„Cum au decursŭ lucrurile, am arătatŭ cetitorilorŭ noștri mai înainte; cu tóte acestea trebue sĕ amintimŭ, că procurorulŭ de statŭ în cuvĕntarea sa contra articulului din „Rom. Revue" s'a esprimatŭ încurcându-se astfelŭ: „Décă nu merge altfelŭ, atuncĭ trebue sĕ stĕrpimŭ *cu forța* acéstă buruiană (opozițiunea națională); de aceea nu judecațĭ după dreptate, ci (numai) mai întêiu ca patrioțĭ maghiarĭ (?)". Ér președintele tribunalului din Aradŭ dise unui juratŭ: „E destulŭ, décă inima îțĭ este unguréscă, capulŭ d-tale sĕ póte ocupa și cu alte lucrurĭ."(!!) D-nulŭ de Mocsonyi mărturisesce în urma acestora, că acusele se baséză nu pe criteriulŭ obiectivŭ alŭ legilorŭ penale, ci pe insinuațiunĭ și arbitriurĭ subiective, carĭ suntŭ unŭ resulsatŭ alŭ disposițiunii sufletescĭ a acusatorilorŭ publicĭ. Și érăși, că acusatorulŭ apeléză în sala tribunalului la forță și la posițiunile jurațilorŭ, elŭ îi provócă pe aceștia directŭ sĕ judece nu după dreptate, ci după interesulŭ parțialŭ politicŭ și că acésta a putut'o dice acela, fără ca sĕ priméscă vre-o admoniare din partea tribunalului, pentru că însușĭ președintele acelui tribunalŭ a disŭ, că numai inima sĕ fiă unguréscă, capulŭ sĕ póte ocupa și cu alte lucrurĭ."

„Vaterland" afirmă părerea d-lui de Mocsonyi, care dice, că maghiarismulŭ dela putere cércă sĕ stîrpéscă simțulŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Unŭ mortŭ între vii.

(Novelă englesescă.)

Nicĭ-odată n'a avutŭ elŭ visurĭ mai frumóse.

După ce se tredì, se mira, că sórele arde și natura i-se părea așa de frumósă și veselă după oribila tempestate. Ceriulŭ fără norĭ, frundișulŭ verde și rĕcorosŭ, miresme de florĭ îmbătătóre și pe fiă-care frundă trămurândŭ câte-unŭ picurŭ argintiu de plóiă.

Sir Oliver, deși nu se putù orienta în cătrău sĕ apuce, încălecă roibulŭ și plecă pe calea ce i-se deschidea înainte. In drumulŭ sĕu întêlnì pe unŭ omŭ, care-i arătà calea cea dréptă.

Abia călărì o jumĕtate cuartŭ de césŭ și étă că i-se deschide înainte o frumósă câmpiă dinspre care îi venea la audŭ sunetulŭ argintiu alŭ unui clopotŭ, ér în fața ei se vedea unŭ satŭ micŭ zîmbindŭ în strălucirea rĕsăririi sórelui. Și mai departe i-se arăta o pădure de sălcâmĭ în mijloculŭ căreia se ridicau frumóse pietre mormêntale și statue albe, vestindŭ în tăcerea lorŭ adêncă drumarilorŭ, că loculŭ acesta mutŭ e — cimiterŭ.

Cum se apropià Sir Oliver de loculŭ acesta, observà deodată o figură femeéscă, care tocmai în minutulŭ acela atêrna de unŭ monumentŭ o cunună de florĭ.

„Mylady", dise tremurândŭ tînĕrulŭ lordŭ, „m'ai îndatora fórte multŭ, décă mĭ-ai spune numele locului acestuia.

Fata se întórse spăriată îndĕrĕtŭ și în zăpăcéla ei abia putù îngâna cu temere numele locului.

Lordulŭ asemenea se cutremurà puținŭ. Décă scia elŭ, că figura femeéscă pe care o vĕdù este unŭ ângerŭ de copilă, de bună sémă n'o agrăia. Și póte, că ar fi fostŭ și mai bine, décă nu i-ar fi vĕdutŭ nicĭ-odată ochii ei albastri ca cerulŭ, vii și vorbitorĭ, budele ei bogate de colóre castaniă și întrégă figura ei minunată, ca a unei feciore din poveștĭ.

Oliver abia îșĭ venì în sine. Nu putea însĕ nicĭ sĕ vorbéscă, nicĭ sĕ mérgă mai departe.

„Ertă-mĕ, dise în fine, décă-țĭ conturbŭ plăcerile d-tale idilice; sunt strîmtoratŭ s'o facŭ, fiindŭ-că am rĕtăcitŭ calea.

„Departe ședĭ d-ta?" întrébă copila cu versŭ dulce.

„De nu mĕ înșelŭ, cale de câteva óre de aicĭ."

„Și care e numele satului d-tale?"

„Manfries!"

„Sir, întórce-țĭ roibulŭ îndĕrĕtŭ și'n timpŭ de patru óre vei fi acasă."

„Miss, îțĭ mulțumescŭ frumosŭ, dér nu mĕ potŭ depărta până ce nu-țĭ voiu sci numele."

„Numele meu e — Alice."

„Ce nume frumosŭ.... fórte frumosŭ nume.... d-șóră Alice, d-ta rîdĭ de mine pentru încurcătura în care am ajunsŭ, eu însĕ mai am o rugare cătră d-ta.

„Și anume?"

„Așŭ dorì o flóre din buchetulŭ ce-lŭ ai în mână."

„Bucurosŭ, rĕspunse Alice întindêndŭ călărețului unŭ trandafirŭ albŭ.

„Mulțămescŭ miss.... d-ta ai venitŭ aicea sĕ culegĭ florĭ?"

„Din potrivă, am adusŭ florĭ pentru mormêntulŭ maicei mele.

„D-ta, bună copilă, ai cărei ochĭ ș'acuma îțĭ suntŭ plinĭ de lacrimĭ, d-ta vii adeseorĭ la mormêntulŭ acesta?"

„In tótă diminéța."

„Dumnedeu cu dta, frumósă miss! Credŭ că ne vomŭ mai întêlni cândva în lume".

Frumósa copilă s'ascunse apoi între salcâmĭ, ér călărețulŭ, privindŭ înc'odată îndĕrĕtŭ, luà drumulŭ în trapulŭ calului, și dându'i pintenĭ, mergea ca vêntulŭ.

Tinĕrulŭ lordŭ era fórte agitatŭ. In locŭ de tufarĭ, florĭ și munțĭ nu vedea altceva înainte'i decâtŭ numai fața copilei, surîsulŭ ei blândŭ și-i audia vocea ei dulce, care te fermeca. Incep5 apoi deodată unŭ vechiu cântecŭ scoțianŭ.

Etă istoria pe care nu voia Oliver s'o spună crescĕtórei sale, după ce a sositŭ în Manfries.

II.

Omulŭ adeseorĭ se scólă altfelŭ decum se culcă. Și așa i-s'a întêmplatŭ și lui Oliver Worsfield, care erĭ adurmì legănatŭ în visurĭ și speranțe frumóse, ér astădĭ s'a treditŭ cuprinsŭ de scepticismŭ și de durerĭ sufletescĭ.

Inainte de rĕvărsatulŭ dorilorŭ elŭ era îmbrăcatŭ și ordonà sĕ'i gătéscă pe

de consciință națională alŭ Românilorŭ, voindŭ a da nascere unui simțĕmêntŭ streinŭ, pe care însĕ Românimea nicĭodată nu va voì sĕ-lŭ cunóscă. Vorbindŭ apoi fóia vienesă de calitățile d-lui de Mocsonyi, ḑice că opiniunile acestuia dau unŭ pondŭ destulŭ de mare în cumpăna dreptății și e destulŭ de rĕu pentru guvernulŭ actualŭ, décă ele suntŭ contra acestuia.

Étă cum se finesce articolulŭ, ce tractéză cestiunea acésta:

„Cunóștemŭ massa compactă a Românilorŭ (3 milióne) din Ungaria, cunóscemŭ nisuințele lorŭ, scim că ei forméză unŭ factorŭ de cea mai mare importanță alŭ monarchiei și ar fi numai o-ușurință de minte, décă fața cu astfeliu de împrejurărĭ, nu i-amŭ băga în sémă.

Secvestrarea căii ferate Romanŭ-Iașĭ-Cernăuțĭ.

Linia căii ferate, carea în Austria se numesce Lemberg-Cernăuțiană, se estinde și se termină pe teritoriulŭ României (Moldovei), dela Verescĭ prin Pașcanĭ, până la Romanŭ, dela Pașcanĭ până la Iașĭ, și dela Verescĭ la Botoșanĭ. Acéstă liniă este construită de o societate austriacă, carea până aci a și administrat'o (esploatat'o), ca proprietarĭ ai ei.

Guvernulŭ românŭ însĕ a dispusŭ, ca dela 30 Octomvre st. v. (12 Noemvre st. n.) sĕ fiă secvestrată pentru statulŭ românŭ, va sĕ ḑică luată în administrațiunea acestuia, și în urmă sĕ devină proprietatea statului, se înțelege pe lângă desdăunarea proprietarilorŭ.

Ḑiarele economice și financiare austriace pretindŭ a sci, că guvernulŭ românŭ a făcutŭ secvestrarea fără cause plausibile și în lipsa pertractărilorŭ premerse cu guvernulŭ austriacŭ, a cărui suditŭ este societatea proprietară; a făcutŭ secvestrarea fără ca sĕ o motiveze din ce cause, de unde nicĭ că se póte sci, a făcut'o din vre-unŭ titlu de dreptŭ, séu în puterea suveranității sale? Decĭ, după părerea numitelorŭ ḑiare, secvestrarea a urmatŭ ca din seninŭ, a urmatŭ într'unŭ modŭ neusitatŭ, pentru-că România n'are lege de secvestrare, și acéstă eventualitate nicĭ că este prevĕḑută în convențiunea legată între statulŭ românŭ și între societatea proprietară.

In butulŭ acestui limbagiu însĕ s'a rĕspânditŭ faima în lume, că Societatea proprietară n'a fostŭ corectă în procedura și manipulațiunea acestei linii*) de unde guvernulŭ românŭ, pe semne în coînțelegere cu celŭ austriacŭ (carele tace), a făcutŭ secvestrarea, și la tótă întêmplarea nu fără de temeiu.

Altcum guvernulŭ românŭ mai de multŭ și-a descoperitŭ dorința de a rĕscumpăra partea liniei carea se estinde și termină pe teritoriulŭ sĕu, a și începutŭ negociărĭ cu societatea, acésta însĕ n'a primitŭ ofertulŭ de rĕscumpărare părêndu-i-se prea puținŭ.

In urma pasului prea decisŭ și repede alŭ guvernului românŭ, din partea societății a plecatŭ la Bucurescĭ unŭ consilierŭ de direcțiune și unŭ secretarŭ generalŭ pentru complanarea causei, și se speră, că guvernulŭ românŭ va deslega cestiunea cu o deplină despăgubire a Societarilorŭ, și prin regularea intereselorŭ de comunicațiune.

Guvernulŭ românŭ, când a datŭ concesiunea de a construi linia ferată pe teritoriulŭ sĕu, a garantatŭ societății întreprindĕtóre, dela întréga liniă de pe teritoriulŭ sĕu, unŭ venitŭ anualŭ de 3.865.173 de francĭ. Concesiunea este dată din luna Iuniu 1868 pe o durată de 90 de anĭ; în concesiune este stipulatŭ dreptulŭ guvernului, ca dela deschidere după decursulŭ de 30 anĭ sĕ o pótă rĕscumpăra; amintitele trei linii s'au deschisŭ în anii 1869, 1870 și 1871, prin urmare termenulŭ de 30 anĭ încă n'a espiratŭ, decĭ ca sĕ o pótă rĕscumpăra guvernulŭ românŭ trebue sĕ facă învoiélă cu societatea séu prin o plătire regulată a venitului garantatŭ, séu prin capitalisarea aceluia.

Orĭ cum, acea liniă va deveni proprietatea statului românŭ și ĕstmodŭ pe teritoriulŭ sĕu întréga rețea a căilorŭ ferate va fi proprietatea sa, căcĭ numai acéstă unică era încă străină. Asemenea facŭ și celel'alte state.

Se crede, că și guvernulŭ austriacŭ va face secvestrarea liniei Lemberg-Cernăuțĭ de pe teritoriulŭ sĕu, și décă se va întêmpla acésta, atuncĭ România a întreprinsŭ secvestrarea în conțelegere cu guvernulŭ austriacŭ, precum amintii la loculŭ sĕu.

Rotuna.

*) Acestea le-a arătatŭ guvernulŭ românŭ printr'unŭ comunicatŭ în „Monitorulŭ Oficialŭ".

DIN AFARA.

Fóia italiană „Voce della Verita" ḑice, că numirea contelui Revertera ca ambasadorŭ austro-ungarŭ pe lângă Vaticanŭ este unŭ isvorŭ de continue *încurcăturĭ între Austro-Ungaria și Italia*, și conchide de aci, că alianța triplă trebue sĕ se rupă. „Opinione" rĕspunde, că contele Revertera a accentuatŭ adeseorĭ, că consimte cu politica contelui Kalnoky și că prin urmare elŭ nu va servi intereselorŭ partidei de luptă, căreia aparține, ci intereselorŭ austro-ungare.

*

Bugetulŭ ministerului de rĕsboiu și de marină italianŭ e sporitŭ pe anulŭ 1889 cu 50, eventualŭ cu 35 milióne francĭ. Fóia militară „Esercito", care ḑice că *unŭ rĕsboiu cu Francia e inevitabilŭ*, și „Popolo Romano" pregătescŭ deja opiniunea publică pentru nouĕ dărĭ, cu care sĕ se acopere sporurile bugetare. „Riforma" se alătură celorŭ douĕ ḑiare și accentuéză și ea necesitatea sporirei cheltuelilorŭ militare, pentru-că din partea Orientului nu e de temutŭ nicĭ unŭ periculŭ de rĕsboiu, la granița vestică se póte ivi acestŭ periculŭ. E datoria guvernului sĕ arate sincerŭ situațiunea periculósă a Europei și sĕ asigure țéra contra orĭ-cărei eventualități.

*

Regele Milanŭ a chematŭ în audiență pe episcopii Demetriu și Nicanor, carĭ se opunŭ decisiunei luate de metropolitulŭ Teodosiu *în cestiunea divorțului* și le-a declaratŭ, că dênsulŭ consideră afacerea ca resolvată; de aceea doresce ca și episcopii sĕ recunóscă ca irevocabilă decisiunea metropolitului, care e capulŭ bisericei autocefale sêrbescĭ. Amêndoi Episcopii suntŭ dispușĭ sĕ'șĭ dea demisiunea și vederile lorŭ contrare sĕ le facă cunoscute Regelui într'unŭ memorandŭ. Se ḑice, că Regele s'ar fi purtatŭ fórte aspru cu Episcopii, spunêndu-le că trebuiau sĕ fiă lăsațĭ sĕ li-se taie pĕrulŭ și sĕ li-se radă barba. De asemenea se vorbesce, că Metropolitulŭ Teodosiu a fostŭ silitŭ de ministrulŭ cultelorŭ Vladau-Georgievicĭ sĕ iscălescă actulŭ de divorțŭ, compusŭ de acesta.

*

In statele Americei de nordŭ se face în ḑilele acestea *alegerea de președinte* alŭ republicei. După scirile sosite, Cleveland, președintele de până acum, se consideră ca căḑutŭ, ér sorții de isbêndă îi are Harrison, candidatulŭ republicanŭ. Scirĭ oficiale despre resultatulŭ alegerei n'au sositŭ încă.

*

Unŭ articulŭ publicatŭ de fóia sêrbéscă „Srpska Nezavisnost" din Belgrad asupra stărilorŭ din *Bosnia și Herțegovina* conține cele mai violente atacurĭ în contra autorităților și în contra armatei austro-ungare din provinciile ocupate. Articululŭ a produsŭ mare sensațiune.

*

„Post" din Berlinŭ salută cu simpatiă *unirea* ce s'a făcutŭ *între clubulŭ germanŭ austriacŭ și între clubulŭ german.* Fusiunea ambelorŭ cluburĭ și consimțĕmêntulŭ lorŭ la noua lege militară vorŭ aduce, ḑice fóia berlinesă, Germanilorŭ austriacĭ mare câștigŭ moralŭ și va fi începutulŭ unorŭ stărĭ mai bune pentru germanismŭ.

*

Foile germane salută cu mulțămire declarările lordului ministrului-președinte englesŭ Salisbury, că *acțiunea germană-engleză în Africa ostică* în contra celorŭ resculațĭ asupra administrațiunei germane și în contra comerciului cu sclavĭ are sĕ se mărginéscă la blocarea litoralilorŭ de către corabiile de rĕsboiu germane și englese, și că Francia a consimțitŭ la acéstă blocadă, și sĕ se visiteze corăbiile cu bandieră francesă ca nu cumva sĕ predea indigenilorŭ arme. Intreprinderile pe uscatŭ suntŭ eschise. După o scire oficiósă, Germania are sĕ ocupe mai târḑiu stațiunile vamale. Ce privesce comerțulŭ cu sclavĭ, guvernulŭ francesŭ are intențiunea sĕ destineze corabia din divisiunea Oceanului indicŭ, care sĕ supravegheze cu celel'alte douĕ puterĭ de a nu se mai face acestŭ comerțŭ.

O cerculară a Papei.

Vinerĭ în sĕptĕmâna trecută s'a îmânatŭ în Parisŭ și în acelașŭ timpŭ în Bruxela ministrilorŭ afacerilorŭ esterne unŭ cerculară alŭ cardinalului, secretarŭ de statŭ alŭ Papei, Rampolla. După cum spune „Gaulois", acestŭ cercularŭ arată caracterulŭ visitei, ce împĕratulŭ Wilhelm a făcut'o Papei, și rectifică datele necorecte, ce le-a publicatŭ pressa în privința acésta. Mai departe arată șicanele ce le sufere Papa din partea guvernului italianŭ, care nu respectă nicĭ măcar exteritorialitatea. Așa de esemplu cu ocasiunea visitei împĕratului Wilhelm în Vatican trupele italiane au fostŭ așeḑate până la pórta Vaticanului. Cercularulŭ încheiă asigurândŭ, că posițiunea sfântului Părinte în Roma devine totŭ mai nesuportabilă și numai încrederea sa în dreptatea divină îlŭ face sĕ îndure martiriulŭ sĕu.

In acelașŭ sensŭ se esprimă și rĕspunsulŭ Papei la adresa adunărei catolice din Löwen. Nisuințele catolicilorŭ, de a reda papismului libertățile sale, suntŭ cu atâtŭ mai bine venite Papei, cu câtŭ aḑĭ e espusŭ la acte de violință totŭ mai marĭ. Unulŭ din cei mai fidelĭ amicĭ ai contelui de Parisŭ, anume Ducele de Broglie, a fostŭ primitŭ în audiență de Papa, care, precum comunică „Figaro", a vorbitŭ multŭ despre Francia, despre rolulŭ ei în lume, despre mărirea și speranțele ei. Ducele de Broglie a fostŭ fórte mișcatŭ de aceste doveḑĭ de viă simpatiă pentru Francia.

SCIRILE ḐILEI.

Din *Turda* se scrie, că din causa *difteritei* școlele de acolo s'au închisŭ pe douĕ sĕptĕmânĭ. Până acum au muritŭ de difterită 2 copii.

***

In adunarea comitetului administrativŭ a comitatului Treiscaunelorŭ, ținută în 6 Noemvre n. c., inspectorulŭ r. de școle se plânse contra mai multorŭ *scăderĭ ivite în învĕțămêntŭ.* Intre altele este și aceea, că datele statistice privitóre la scolĭ nu se trimitŭ regulatŭ la inspectorulŭ, școlele în decursulŭ vacanței n'au fostŭ curățite, séu celŭ puținŭ n'au fostŭ curățite în de ajunsŭ, după cum prescrie legea. In cele mai multe locurĭ copiii obligațĭ la școlă nu cerceteză școla, așa d. es. în comuna Besenyö dintre 95 copii obligațĭ la școlă, numai 15 înșĭ cerceteză școla regulatŭ, ér în Zagon neînțelegerile ivite între mai marii școlei au avutŭ unŭ efectŭ ruinătorŭ asupra învĕțămêntului etc.

***

In comitatulŭ *Treiscaunelorŭ* s'au ivitŭ în luna lui Octomvre 10 incendiurĭ, dintre carĭ 5 au fostŭ causate din aprinderĭ intenționate. Paguba totală face 3612 fl. 36 cr. S'au incassatŭ în acéstă lună 97,831 fl. 75$^{1}/_{2}$ cr. dare directă și 3151 fl. 90 cr. dare militară; adecă în cea dintâi mai multŭ cu 5615 fl. 90 cr., ér în cea din urmă mai multŭ cu 13 fl. 66 cr. ca în Octomvre a. tr.

***

In *Bucovina* se află școle poporale cu limba de instrucțiune germană, română, rutênă și maghiară, apoi școle poporale cu limba de instrucțiune mixtă. In 1876 erau 16 școle publice cu limba de instrucțiune germană, 13 cu limba română, 59 cu limba rutênă, 3 cu limba maghiară și 83 cu limba de instrucțiune mixtă. In 1885 erau 17 cu limba de instrucțiune germană, 60 cu limba română, 85 cu limba rutênă, 4 cu limba maghiară și 68 cu limba de instrucțiune mixtă. In 1884—85 erau 15 școle poporale cu patru limbĭ de instrucțiune: germană, română, rutênă și polonă.

***

Ediția de séra a foii vieneze „Wiener Allgem. Zeitung" dela 5 Noemvre n. *a fostŭ confiscată* din causa unui articulŭ ofensătorŭ și provocătorŭ în contra Țarului.

***

In nóptea de 6 Noemvre c. nisce necunoscuțĭ au întratŭ în cancelaria judelui r. de cercŭ din *Turda*, unde se afla o cassă Werthaimiană, pe care au vrutŭ s'o spargă. Deórece însĕ nu lĭ-a succesŭ s'o spargă, s'au mulțămitŭ sĕ strice cutia mesei unui scriitorŭ furândŭ din ea o ba-

---

iubitulŭ Nero, de vreme ce are sĕ plece. Era impacientŭ. Se așeḑa pe fiă-care scaunŭ, pe fiă-care fotelŭ; își lua cărțile sĕ citéscă, se uita la tablourĭ și la florĭ, și mai cânta și la pianŭ câteva terțe și quinte.

„Ei," ḑise elŭ sărind de-odată în susŭ, voiu isgoni din mintea mea tóte nebuniile acestea. Nu voiu merge la cimiterŭ, ci voiu călări spre Ingleborongh."

Oh, dér îndată ce încăleca îi apărură dinainte doi ochĭ albaștri și curațĭ ca cerulŭ și érășĭ vĕḑù acelŭ surîsŭ fermecătorŭ și dulce, și érășĭ auḑì vocea ei cu timbru de argintŭ, care-i turbura pacea sufletului. Nu i-se putea opune.

Inima lui bătea puternicŭ și par'că-'i ḑicea: acolo! acolo! Drumulŭ călărețului tocmai așa era de frumosŭ, ca și visarea lui.

Ḑorile de primăvéră se revĕrsau așa de linŭ, așa de maiestosŭ; pe cerŭ câțĭva petecĭ de norĭ schimbau colorĭ într'una; aurora atingea cu haina ei purpuriă culmile munților; în tufarii tremurătorĭ se treḑiau din visurile lorŭ cântăreții codrului, în vreme ce turturica și cu porumbulŭ sĕlbatecŭ făceau sĕ se deștepte echoulŭ pădurei.

Când eșia sórele, Oliver se oprì în cósta satului. Nu se putea hotărî ce sĕ facă. Se temea, că Alice îlŭ va crede dreptŭ unŭ aventurierŭ ḑilnicŭ și se mai temea, că póte nu se va întâlni astăḑĭ cu ea. Când se mișcau tufarii în apropiarea lui, se cutremura de frică și se temea și mai tare când pe calea ce ducea la satŭ nu vedea pe nimenĭ.

„Voiu intra în cimitirŭ," îșĭ gândea elŭ, „voiu ședé pe mormêntŭ; décă ea va veni, mĕ va afla acolo."

Și cum înainta printre aleele cimiteriului, deodată i-se poticnește calulŭ și elŭ surprinsŭ până la temere vede pe Alice șeḑêndŭ pe mormêntulŭ mamei sale fără de-a ḑice o vorbă.

Brațele ei albe, ca zăpada, erau aruncate preste piatra mormêntală, ér ochii ei plângĕtorĭ erau ascunșĭ într'unŭ șurțŭ albŭ.

Călărețulŭ o privia dintre tufarĭ. Frumsețea ei, mâhnirea ei, îi atinseră inima și involuntarŭ oftă ḑicêndu'șĭ:

„Sĕrmană copilă frumósă, ce durerĭ adâncĭ și adevĕrate vei fi avêndŭ!"

(Va urma.)

tistă şi 12 fl. Făptuitorii suntŭ încă necunoscuţĭ; cutezanţa lorŭ însĕ a fostŭ fórte mare, căcĭ nu se temură a face acelŭ sgomotŭ mare cu ciocanulŭ, măcarcă odăile lipite de cancelariă erau locuite de ómenĭ şi în aceeaşĭ curte locuia şi păzitorulŭ arestului.

Libertatea pressei în Ungaria*).

(Urmare).

Şi aicĭ se impune fără de voiă întrebarea: In ce póte sĕ consiste motivulŭ imperativŭ a unei asemenea schimbărĭ de principiu? In vr'o atitudine puţinŭ schimbată a pressei nóstre naţionale nu póte se consiste acestŭ motivŭ. Celŭ ce urmăresce atitudinea ei politică cu óre care atenţiane, 'mĭ va admite póte, că, întru câtŭ privesce direcţiunea ei principiară, acésta nu s'a schimbatŭ *întru nimicŭ* în totŭ timpulŭ erei constituţionale; ce privesce însĕ cuprinsulŭ spiritualŭ şi formele bunului tonŭ, de sigurŭ că nimenĭ nu va puté contesta, că în terminŭ mediu nivelulŭ ei s'a înnălţatŭ în modŭ îmbucurătorŭ. Despre vr'unŭ escesŭ grosolanŭ a acestei presse, séu despre aceea, că escesele ei ar fi luatŭ nisce dimensiunĭ, carĭ ar puté sĕ justifice o pornire mai aspră în contra ei, nu vorŭ sci spune nimicŭ nicĭ contrarii ei cei mai declaraţĭ.

Şi chiar decă în mijloculŭ strîmtorărilorŭ naţionale espectorările diaristice n'au fostŭ libere icĭ şi colo de orĭ ce amărăciune, ele nu se potŭ nicĭ asemĕna cu aceea „maniă sfântă“, care inspiră pe adversarii noştri politicĭ la orĭ ce ocasiune, fără ca dealtmintrelea sĕ fi atrasŭ prin aceea asupră-şĭ atenţiunea procurorilorŭ. Eu credŭ, că în cele din urmă se póte dice în generalŭ despre pressa nóstră, că totŭ ce se incrimineză *astădĭ*, s'a disŭ şi mai nainte *fără* de a se dificulta, şi că *totŭ* ce se dificulteză acuma, nisce judecătorĭ nepreocupaţĭ nicĭ astădĭ n'arŭ puté dificulta.

Cu alte cuvinte, atitudinea pressei nóstre naţionale este *astădĭ totŭ aşa de puţinŭ duşmanŭ statului, ca şi mai înainte* séu — de vĕ place mai bine — spre a vorbi în limbagiulŭ adversarilorŭ noştri politicĭ, ea a fostŭ mai înainte *totŭ aşa de duşmană statului ca şi astădĭ.* Atitudinea acestei presse este dér în orĭ-ce casŭ *adĭ aceeaşĭ ca odiniórŭ*; culórea ei fundamentală o formeză *astădĭ ca şi odiniórŭ* nisuinţa, de a susţine *liberă de orĭ-ce tendinţă agresivă* numai punctulŭ de vedere alŭ *apĕrărei naţionale*, la care este constrînsă şi necesitată prin nefavorulŭ împrejurărilorŭ. Acéstă *neschimbată* atitudine a pressei nóstre nicĭ n'a putută prin urmare provoca o atitudine *schimbată* a puterii de statŭ faţă cu ea.

Causa acestei schimbărĭ de principiu póte, după a mea părere, se consiste numai în alte două momente: în însemnătatea mai mare politică ce şĭ-a câstigat'o pressa nóstră naţională şi în acea înăsprire a contrastelorŭ naţionale, care este provocată printr'o progresiune naturală a ideei de statŭ oficiale. Căcĭ este lucru naturalŭ, că puterea de statŭ va sêmţi cu atâtŭ mai neplăcutŭ oposiţiunea naţională a acestei presse, cu câtŭ ea a câştigatŭ în importanţă şi cu câtŭ contrastele se înăsprescŭ mai tare.

Ambele casurĭ se întêmplă însĕ şi aceste două momente stau în raportŭ de reciprocitate naturală. Se'nţelege, că idea de statŭ oficiată nu se póte realisa decât pe contul unor interese naţionale streine. Fie-care protulatŭ alŭ ei trebue sĕ provóce dér cu necesitate nouĕ conflicte de interese naţionale şi fiecare biruinţă a lor trebue sĕ mărescă pe cealaltă parte cu necesitate reacţiunea naţională avêndŭ elementulŭ nostru atâta vitalitate în sine. Decă fiecare progresŭ alŭ ideei de statŭ oficiale însémnă, că a crescutŭ puterea politică a direcţiunei dominante, atuncĭ fiecare reacţiune mai încordată în contra acesteia însémnă, că a crescutŭ puterea morală a oposiţiunei naţionale. Cu câtŭ mai numĕróse şi bătĕtóre la ochĭ însĕ vorŭ deveni contrastele, cu atâtŭ mai viu şi mai adêncŭ se vorŭ sêmţi în puterile cele mai estinse. În adevĕrŭ, oposiţiunea nóstră naţională se înrădĕcineză totŭ mai afundŭ şi mai estinsŭ înpăturile poporului nostru şi asupra incompatibilităţii politice, ce esistă între ideia de statŭ oficială şi între interesele nóstre de vieţă naţionale, nu este adĭ în tabĕra politică a poporului românŭ *nicĭ o deosebire de părere.*

Astfeliu vedemŭ oposiţiunea nóstră naţională rădimată pe reacţiunea naţională ce cresce intensivŭ şi estensivŭ şi întărită în întru prin unitatea şi ideile fundamentale politice, o vedemŭ. Dicŭ, *întărindu-se moralicesce* în aceeaşĭ mĕsură, în care pe celel'alte tĕrêmurĭ ale vieţei publice ea se *nulifică politicesce.* Din tóte aceste însĕ se pare a resulta celŭ puţinŭ atâta, că pressa nóstră naţională este adĭ *deja unŭ factorŭ*, cu care puterea de statŭ, deşi deocamdată numai în modŭ *negativŭ*, trebue sĕ conteze *în orĭ-ce casŭ.*

Inăsprirea acésta a situaţiunei stă însĕ érăşĭ în legătura cea mai strînsă causală cu întréga fiinţă a acestei idei de statŭ, oficiale. Stă în firea acestei idei de statŭ, ca acelŭ contrastŭ ascuns principiar, în care se află ea de-o parte către interesele vitale naţionale ale maiorităţii poporaţiunei, de altă parte către principiile adevĕratei libertăţĭ şi adevĕratului constituţionalismŭ, sĕ fiă aruncatŭ la suprafaţă în ramificaţiunile sale multiple în aceeaşĭ mĕsură, în care acéstă ideă de statŭ îşĭ percurge cu necesitate fatalistică procesulŭ propriei desvoltărĭ naturale.

Ceea ce unii au prevĕdutŭ încă dela începutŭ, o scie adĭ tótă lumea, că adecă acéstă ideă de statŭ oficială este o ideă *elastică* şi că ea representă o *mărime variabilă.* Pretensiunĭ, carĭ se formuléză astădĭ în numele ideii de statŭ, pentru că deja astădĭ ele aparŭ înaintea consciinţei mai desvoltate politice a cercurilorŭ domnitóre ca nisce postulate logice ale acestei idei de statŭ, au fostŭ odinióră, când din partea nóstră s'a disŭ că ele vorŭ fi consecenţele neapĕrate ale punctului de plecare principiarŭ, respinse ca şi nisce insinuaţiunĭ neîndreptăţite şi eu nu m'am îndoitŭ nicĭ unŭ momentŭ de *bona fides* cu care fură respinse.

Scimŭ dóră cu toţii, că Deak şi br. Eötvös au înţelesŭ concesiunile făcute în aşanumita lege de naţionalitate ca o *primă rată* plătită naţionalităţilorŭ, şi o scimŭ noi cu toţii totŭ aşa de bine, că de atuncĭ încóce disposiţiunile acestei legĭ au fostŭ parte abrogate prin alte legĭ, parte scóse de faptŭ afară din usŭ, parte n'au fostŭ nicĭodată puse în practică, aşa că adĭ întréga lege nu este decâtŭ o *literă mórtă.*

Intre idea de statŭ ce au avut'o dinaintea ochilorŭ aceştĭ doi ómenĭ marĭ şi idea de statŭ în care ómenii noştri de statŭ vĕdŭ astădĭ idealulŭ lorŭ politicŭ de statŭ, este unŭ drumŭ lungŭ şi trei fase marĭ de desvoltare a acestei idei de statŭ formeză totŭ atâtea petrii hotarnice ale lui.

Acéstă desvoltare propriă zare însĕ chiar în fiinţa acestei idei de statŭ. Deórece ea se baséză pe principiulŭ *privilegiului naţionalŭ*, care naturalŭ că nu póte avé o margine de dreptŭ principiară, şi a căruia presupunerĭ tacite le formeză, numai în trécĕtŭ spuindŭ, *dreptulŭ anachronisticŭ alŭ cucerirei*, şi idea unei *superiorităţĭ de rassă*, este evidentŭ, că acéstă ideă de statŭ după firea ei trebue sĕ fiă o *ideă de statŭ progressivă*, a căreia progresiune se reguléză în *esteriară* prin *principiulŭ oportunităţii*, ér în *interiorŭ* se determină nu numai prin *motivele psichologice*, carĭ dealtmintrea de sine se înţelegŭ, ci mai decisivŭ încă prin *convingerea*, ce se impune cu totŭ mai mare evidenţă logică, după care *ceea ce s'a câştigatŭ odată* póte sĕ găsescă o sigură garanţiă de durabilitate *numai în acvisiţiunĭ din ce în ce mai departe mergĕtóre.*

Astfeliu vedemŭ, cum idea de statŭ originară a *egemoniei de rassă artificiale*, spre a-şĭ asigura, decă numai va fi cu putinţă, o durabilitate, a trebuitŭ sĕ se lărgescă şi sĕ se mărescă în idea de statŭ a *autocraţiei naţionale*, şi cum acéstă ideă de statŭ totŭ din acéstă causă a trebuitŭ sĕ se desvolte mai departe până la idea de statŭ a *statului unificatŭ* în privinţa *naţională.* Vedemŭ prin urmare, cum acéstă ideă de statŭ percurge cu necesitate logică internă acestŭ procesŭ de propriă desvoltare naturală, căcĭ punctulŭ ei de plecare principiară, *privilegiulŭ naţionalŭ*, nu póte sĕ-şĭ afle locŭ de odihnă logicŭ decâtŭ numai în idea *unificării naţionale.*

(Va urma).

*) A se vedé n-rii.... ai „Gaz. Trans.“ din an- c.

Scirĭ poliţienescĭ.

Slujbaşului dela calea ferată Pal Iosef, care locuesce în Blumĕna, i-s'a furatŭ unŭ inelŭ de aurŭ cu petri albe şi o păreche de cercei de aurŭ. Bănuiala, că a comisŭ furtulŭ, cade asupra servitórei lui Pal Iosef, anume Balint Margit şi asupra surorei acesteia Balint Trezsi, care au fostŭ date pe mâna judecătoriei.

In timpulŭ din urmă s'au adusŭ de repeţite orĭ plângerĭ contra tăetorilorŭ de lemne, că şicaneză prea multŭ lumea deórece, lucrândŭ în timpulŭ verei la lemnărie, la zidărie şi la pavare ca dilerĭ, cer preţurĭ fórte marĭ pentru tăiatulŭ lemnelorŭ, ba nicĭ nu voiescŭ sĕ primescă lucrulŭ ce li se îmbie. Căpitănia oraşului s'a vĕdutŭ decĭ nevoită sĕ proiecteze unŭ statutŭ pentru tăietorii de lemne şi sĕ'lŭ presinte magistratului ca sĕ'lŭ ia în desbatere şi sĕ'lŭ primescă. Acestŭ statutŭ stabilesce tacsele pentru ferestrăitulŭ şi despicatulŭ lemnelorŭ şi obligă pe tăietorii de lemne sĕ primescă lucrulŭ ce li se îmbie din partea publicului. Decă se va primi statutulŭ, se va face cunoscutŭ în totŭ cuprinsulŭ lui.

Pe promenada de josŭ s'a găsitŭ unŭ inelŭ de aurŭ. Păgubaşulŭ îlŭ găsesce la căpitănia oraşului.

Joi după amédŭ, dilerulŭ Bucurŭ Manea din Şimonŭ a fostŭ călcatŭ între Pórta vămii şi Braşovu-vechiu de trăsura birjarului Kovacs Mozes, din care pricină i-s'au ruptŭ trei cóste. Dilerulŭ a fostŭ transportatŭ la spitalŭ, ér birjarulŭ datŭ judecăţii. Birjarulŭ din vorbă a fostŭ de mai multe-orĭ pedepsitŭ pentru astfelŭ de negligenţă şi acum i-se va lua dreptulŭ de a fi birjarŭ, amĕsuratŭ statutului.

Tăiătorulŭ de lemne Fejer Andras din Scheiu şi nevastă-sa au lăsatŭ la 5 Noemvre n. pe copii lorŭ în vêrstră de 2—4 anĭ singurĭ acasă închidêndu'i în odaiă. Nisce sdranţe de pe lângă sobă au luatŭ focŭ şi era p'aci sĕ ardă casa cu copii cu totŭ, decă unŭ trecĕtorŭ n'ar fi observatŭ foculŭ şi n'ar fi spartŭ uşa ca sĕ între'n casă şi sĕ stingă foculŭ. Părinţii copiilorŭ suntŭ daţĭ judecăţii pentru negligenţă.

Erĭ a fostŭ surprinsŭ ţĕranulŭ Cserei Janos din Tărlungenĭ schimbândŭ o monedă falsă de 5 francĭ. Ţĕranulŭ, care a spusŭ că moneda i-a dat'o negustorésa Schütz din Tărlungenĭ ca sĕ o schimbe, a fostŭ datŭ judecăţii.

Cununiă.

Mâne, Dumineca 30 Octomvre st. v., la órele 4 p. m., se va săvîrşi în biserica Sf. Nicolae din locŭ cununia D-lui *Iónŭ Spuderca*, cu D-şóra *Taţiana Eremia*

Adresămŭ tinerei părechĭ felicitările nóstre!

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Budapesta, 10 Noemvre. — A patra comisiă judecătorescă a verificatŭ cu maioritate de voturĭ alegerea deputatului Krauss în Dunaszerdahely.

Berlinŭ, 10 Noemvre. — Membrii liberalĭ-progresiştĭ din consiliulŭ comunalŭ alŭ oraşului Berlinŭ au decisŭ de a renunţa la orĭ-ce manifestaţiă privitóre la aserţiunile împĕratului faţă cu primarulŭ.

Parisŭ, 10 Noemvre. — Comisia de revisuire a constituţiei a primitŭ propunerea de a supune unui plebiscitŭ proiectulŭ de constituţiă ce-lŭ va vota constituanta.

Bucurescĭ, 10 Noemvre. — Bugetulŭ pe 1889 a fostŭ desbătutŭ şi stabilitŭ în tóte părţile sale.

Bucurescĭ, 10 Noemvre. — Unŭ comunicatŭ oficialŭ declară, că secvestrarea liniei ferate Lemberg-Cernăuţĭ nu vatămă nicĭ-decum interesele acţionarilorŭ şi că guvernulŭ garanteză plata anuităţilorŭ scadente la terminulŭ de 13 Aprile şi 13 Octomvre.

Salagotarjan, 10 Noemvre. — Cei 21 de minarĭ dispăruţĭ au fostŭ scăpaţĭ în timpulŭ nopţii.

DIVERSE.

Drumŭ romanŭ. Unŭ drumŭ transversalŭ romanŭ, din Bosnia spre Dunăre, a fostŭ descoperitŭ în sĕptĕmâna trecută de archeologulŭ Kanitz. Acestŭ drumŭ, care légă interiorulŭ Bosniei cu ţĕrmurile Dunării, a fostŭ până acum necunoscutŭ, deşi se scia din datele istorice, că esistă. Drumulŭ s'a descoperitŭ, întregŭ, cu pieţele de arme şi pieţele de comerciu ale sale.

Espediţiunea lui Stanley. Din Zanzibar se telegrafiază, că nisce călĕtorĭ din Tabora au adusŭ nouĕ scirĭ despre expediţiunea lui Stanley. In sensulŭ acestorŭ scirĭ, nisce caravane arabescĭ, carĭ pórtă comerciu interiorulŭ Africei, s'au întélnitŭ cu o parte a expediţiunei lui Stanley în părţile lacurilorŭ Albert-Nyanza, Muta şi Tabora. Pe Stanley nu l'au vĕdutŭ Arabii, ci numai trupa lui constătătóre ca din 30 de ómenĭ, carĭ lĭ-au spusŭ, că Stanley a trecutŭ înainte cale de 2 dile şi că au avutŭ sĕ sufere fórte multŭ în mersulŭ lorŭ prin pădurile cele dese, prin carĭ abia puteaua străbate. Mulţĭ din ómenii lui Stanley au dispărutŭ séu au muritŭ, ér 40 s'au înecatŭ într'unŭ rîu, pe care călĕtoriră. Asemenea a muritŭ şi unulŭ dintre bărbaţii, carĭ erau lângă Stanley. Deórece indigenii n'au voitŭ sĕ dea expediţiunei articulii necesarĭ pentru susţinerea vieţii, Stanley a fostŭ necesitatŭ sĕ pórte lupte cu ei. Mai departe Arabii spunŭ, că în decursulŭ călĕtoriei expediţiunea s'a opritŭ de repeţite-orĭ, de o parte pentru că aştepta sĕ-i sosescă nouĕ întărirĭ din Congo, ér de altă parte pentru-că avea nevoie sĕ'şĭ câştige articulii necesarĭ pentru mâncare. Pe timpulŭ când Arabii se întêlniră cu expediţiunea, acésta se află în călĕtoriă numai ca de vre-o 5 dile, deórece mai multe sĕptĕmânĭ au trebuitŭ sĕ stea în locŭ din causă că Stanley a fostŭ mai multŭ timpŭ bolnavŭ şi afară de Stanley mai erau bolnavĭ de frigurĭ şi alţĭ numeroşĭ membri din expediţiune. După părerea numiţilorŭ Arabĭ, numĕrulŭ totalŭ alŭ expediţiunei consta cam din vre-o 250 membri. Acum Stanley s'a făcutŭ deplinŭ sănĕtosŭ. Scopulŭ lui era şĕ-şĭ continue călĕtoria dela Albert-Nyanza directŭ spre nordŭ, sperândŭ că prin acésta va puté încunjura mocirlele şi regiunile nesănĕtóse dela Orientŭ. Stanley avea de gândŭ ca, după-ce va merge o parte bună spre nordŭ, sĕ se întórcă apoi spre rĕsăritŭ şi sĕ mérgă directŭ la Wanderlai, unde spera sĕ ajungă în timpŭ de 40—50 dile, va sĕ dică cam pe diua de 28 Noemvre.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ
din 7 Septemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.37	Vend.	9.40
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.63	„	9.66
Lire turcescĭ . . .	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5·74
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	126.—	„	127.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena
din 9 Septemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.50
Renta de hârtiă 5%	92.63
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	116.1/4
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.50
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	131.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.25
Renta de hârtiă austriacă	82.25
Renta de argintŭ austriacă	82.80
Renta de aurŭ austriacă	109.75
Losurĭ din 1860	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	877.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	304.1/4
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	309.40
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.74
Napoleon-d'orĭ.	9.64
Mărcĭ 100 împ. germane	49.62½
Londra 10 Livres sterlinge . . .	121.65

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Dinți artificiali, danturi,

și reparaturi cu prețuri modeste și cu deplină garanția

se facŭ la

183,10—1

LUDWIG GROSZ

Atelierŭ tecnicŭ pentru dinți

fondatŭ la 1878.

Buda-Pesta IV., Ungargasse 1, Ecke Hatvanergasse.

Diminéța dela 9—12. După prânḑŭ dela 2—6 óre.

Ad. 6122—1888. 184

tkv. számhoz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassoi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Muntean R. George végrehajtatónak néhai Avrám Bucura sz. Stoica végrehajtást szenvedő elleni 200 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassai kir. törvényszék területén lévő Holbák községében fekvő a holbáki 176 számu tjkben 1085 *a*/1, 1085 *b*/1, 1086 *a*, 1086*b*, 1087 *a*, 1087 *b*, 1088 *b*, 1088*a* hr. számok a foglalt fekvőkre az árverést 305 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennti ingatlanok az *1888 évi November hó 26-ik napján délelött 9 orakor* Holbák község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alol is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának egyenkénti 10%-át 30 frt. 50 kr készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó 1888 évi Oktober hó 17-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Importantŭ pentru fumătorii de țigărĭ de hârtiă este cea mai fină și cea mai bună hârtiă de țigărĭ

LA COCARDE

recomandată de către cei mai renumițĭ profesorĭ de chimiă pentru că e curată și fină și pentru că nu este amestecată întrînsa nicĭ unŭ felŭ de materiă stricăciósă sănĕtățiĭ. Acéstă hârtiă a și fostŭ premiată la Exposiția iubilară în Australia de sudŭ cu medalia de aurŭ, pe temeiulŭ calitățiĭ sale deosebitŭ de bune.

Acéstă hârtiă **La Cocarde** precum și cartușele de țigărĭ făcute dintrînsa se póte cumpĕra dela t,țĭ vêndătorii de tabacŭ, traficanțĭ, și dela engrosiștii de marfă de Nürnberg și de hârtiă din Transilvania.

Publiculŭ sĕ se feréscă de imitațiunĭ.

Ch. Schütz.

Wien.

180,8—3

Eftinŭ de minune!

Versandt-Geschäft

„zur ungar. Kronne".

Das Erste Wiener

Versandt-Geschäft

„zur ungar. Krone".

trimete în tóte părțile cu NACHNAHME următórele mărfurĭ cualitatea cea mai bună cu unu prețŭ câtŭ se póte de scădutŭ.

Numai 7 fl. 85 cr.

costă unŭ orologiu cu **PENDULĂ** frumosŭ împodobitŭ.

cu 5 anĭ garanțiă.

Aceste **orologe cu pendulă** suntŭ aședate într'unŭ castĕnŭ de nucŭ sculptatŭ ce este de o lungime de 1 metru și de o lățime de 35 centimetri, montatŭ, e provĕdutŭ cu o tablă de sticlă, finŭ poleită și are unŭ

mechanismŭ aprópe inruinabilŭ.

Spirala duplă, secundariulŭ bine regulatŭ, așa că acest orologiu este neîntrecutŭ în mersulŭ sĕu și totodată servesce și ca mobilă frumósă.

Cutia în care se împachetéză este socotită la prețŭ în 70 cr.

Numai 2 fl. 50 cr.

costă unŭ frumosŭ orologiu de părete cu deșteptătorŭ cu clopotŭ în prevasŭ de lemnŭ de nucŭ cu o tablă de cifre ce singură lumineză, merge bine și deșteptă regulatŭ.

Numai 3 fl. 90 cr.

costă unŭ orologiu deșteptătorŭ de bronzŭ, e de aurŭ francesŭ, cu unŭ tonŭ curatŭ, o podóbă pentru orĭ și cine pentru casă și călĕtoriă cu unŭ mechanismŭ neruinabilŭ.

Numai 4 fl. 50 cr.

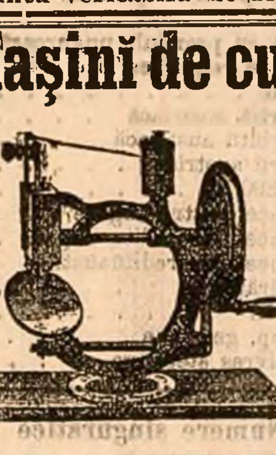

costă unŭ césornicŭ de buzunarŭ cylindru de argintŭ-nikel cu mașinăriă regulată și cu învĕlitore guilochată frumosŭ provĕḑută deasupra cu sticlă netedă.

Numai 5 fl. 25 cr.

costă unŭ césornicŭ remontoir de argintŭ-nikel fără cheiă, este de trasŭ la scăriță, cu arătătorŭ de secunde regulatŭ, sticlă netedă și cu aparatŭ mechanicŭ de arătătorŭ. Mai departe același **remontoir de argintŭ veritabilŭ de 13 lotĭ fl. 8.50.**

Mașinĭ de cusut pentru familiă

de construcțiunea cea mai nouĕ costă în locŭ de 15 fl. acum numai

5 fl. 50 cr.

Eu garantezŭ pentru prestațiunea și cusătura frumósă și regulată a acestei mașinĭ de cusutŭ pentru mână. Ea funcționéză iute frumos, cóse orĭ-ce stofă grobă orĭ fină și face împunsăturĭ mai dese orĭ mai rarĭ, după voință, este construită din materialŭ solidŭ și bunŭ și se vinde dimpreună cu tóte rechisitele necesare.

Tóte cu câte 97 cr.

97 cr. **1 Păläriă de bărbațĭ** din filz móle în tóte colorile.	97 cr. **1 cămașă bărbătéscă** din Chiffon finŭ, Creton sĕu Oxford.	97 cr. **1 pantalonŭ de bărbațĭ** de pănură de casă durabilă.	97 cr. **12 bucățĭ batiste de buzunar cu bord.**
97 cr. **1 cămașă de damă** cu broderie, de Chiffon.	97 cr. **3 părechĭ de ciorapĭ de dame,** calitate bună.	97 cr. **1 pantalon de dame** cu broderie, Chiffon finŭ.	97 cr. **1 pieptărașiu** desŭ cu flóce căptușitŭ.
97 cr. **1 pânzătură bună de masă,** albă, Damast orĭ colorată.	97 cr. **1 corsetŭ de nópte** cu broderie, de Chiffon finŭ.	97 cr. **1 pieptarŭ de lână** pentru domnĭ sĕu dame.	97 cr. **6 ștergare mustra-Carro**
97 cr, **1 cârpă,** completă, mare, gata.	97 cr. **6 șervete** albe orĭ colorate Mustră-Damastŭ.	97 cr. **6 cârpe de** vase cenușii în dungă.	97 cr. **1 cârpă de mĕtase** lungă de 1 cotŭ diferite colorĭ.
97 cr. **1 pipă de spumă de mare cu coperișiu.**	97 cr. **1 covorŭ de patŭ** Stofa-Iute frumosŭ desenatŭ.	97 cr. **1 cârpă de învĕlit** pentru dame, ⁷/₄ mare, căldurósă	97 cr. **1 aparatŭ de focŭ** mechanicŭ, se aprinde singurŭ.
97 cr. **1 Evantail de damă** ornatŭ cu desemnurĭ și modern.	97 cr. **1 Cigaretă de** spumă de mare.	97 cr. **1 Ciubucŭ cu** țevă de vișin.	97 cr. **1 medalionŭ** fasonŭ nou cu pietri
97 cr. **12 lingurĭ de cafea** argintŭ curat London-Britt.	97 cr. **1 lanțŭ de cés de aurŭ** preparatŭ cu joujou.	97 cr. **1 inel cu Brilant** imitat cu pietri.	97 cr. **6 lingurĭ** de prându de argint London-Britt.
97 cr. **1 Braceletă** bătută cu pietri.	97 cr. **2 fesnice** de argintŭ curat London-Brit	97 cr. **1 castronŭ de supă** argintŭ curat London-Britt.	97 cr. **1 pantalonŭ de lână** (sistemŭ Jäger) de bărbațĭ.
97 cr. **6 părechĭ de batiste** unicolore sĕu colorate.	97 cr. **3 cuțite de tablă** argintŭ London-Brit	97 cr. **6 furculițe** franceze argintŭ London-Britt.	97 cr. **1 dosă de zaharŭ** argintŭ London-Brit

Mai suntŭ apoi 2000 de bucățĭ marĭ, elegante și moderne de

Pânzăturĭ de masă și pat

din ripsŭ, în cele mai vii colorĭ, cu bordurĭ și desenurĭ de florĭ, în adevĕrŭ frumóse cu câte

1 fl. 65 cr.

Pânzăturile suntŭ jurŭ împrejurŭ cu bordurĭ împodobite și la cele 4 colțurĭ cu **Quaste de Plüsch.**

1 bucată 30 cołĭ pănură de munte fl. 5.50	**1 bucată 30 cołĭ Chiffon fl. 5.50**	**½ duzină cârpe albe de inŭ 90 cr.**
1 bucată 30 cołĭ atlas bunŭ Gradl fl. 6.50	**1 bucată bună colorată de materie pentru patŭ fl, 6.50**	**6 bucățĭ cârpe de in 3 cołĭ lungime 2 cołĭ lărgime fl. 8.50**
1 bucată 30 cołĭ Barchent-albu fl. 6.50	**1 duzină de cârpe de buzunar cu margine colorată fl. 2.25**	**1 garnitură Bouret din stofă fină Bouret fl. 10.**
1 garnit. color. de cafea, 1 pânzătură, 6 șervete fl. 2.25.	**1 duzină de ștergare de inŭ fl. 2.50**	**1 restŭ de covorŭ 6 metri 2 fl.**

Numai 5 fl.

costă unŭ

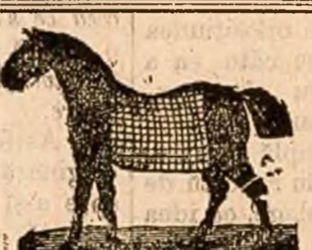
Gherocŭ de dimiă

elegantŭ, gata, căldurosŭ, din cea mai fină dimiă Stiriană, pentru orĭ-ce mărime, pentru orĭ-ce mĕsură în tóte colorile, pentru tómnă și iarnă.

Numai 1 fl. 80 cr.

Jachete de iarnă

pentru bărbațĭ și dame, în cele mai frumóse colorĭ moderne, se potrivesce la orĭ-ce haină, se pórtă cu plăcere tómna și iarna.

Numai 1 fl. 75 cr.

o pătură de cai, carĭ se vêndŭ așa ieftinŭ din causa desființăriĭ fabricii. — Cine voesce sĕ-șĭ cruțe caii sĕ cumpere renumitele

Păturĭ de cai,

decât carĭ niciodată nu se vor pute cumpăra mai bune, mai marĭ și mai gróse.

Numai 6 fl. 50 cr.

costă unŭ

COSTUM BĂRBĂTESCŬ

elegantŭ, modernŭ, de tómnă și iarnă, lucratŭ din stofă de Brünn în orĭ-ce mărime și colóre, așaderă la olaltă:

1 pantalonŭ, 1 giletcă, 1 gherocŭ.

1 Qualitate Un costum întreg **6 fl. 50 cr.**	**2 Qualitate 8 fl. 50.**
	3 Qualitate 10 fl. 50.

Ca mĕsură la comandare e de ajunsŭ lungimea pantalonului, grosimea pieptului și lungimea mânecilorŭ, precum și felulŭ colóreĭ. Mustre nu se potŭ trimite, deórece costumele suntŭ tóte gata.

Aceleași costume pentru copii dela 6 pănă la 13 anĭ orĭ-ce calitate suntŭ cu 2 fl. mai ieftine.

Transporturile cu „NACHNAHME".

Fiă-care comandă, fiă câtŭ de mică, sĕ se facă cu precisiune și îngrijire. Ce nu'i place cuiva sĕ ia înapoi, se póte schimba, sĕu se reîntorcŭ paralele. Comandele suntŭ a se adresa la:

Versandt-Geschäft „zur ungar. Krone", Wien, 5. Bezirk, Rüdigergasse Nr. 1|12.

Tipograția A. MUREȘIANU, Brașovŭ